

Budapesti háztetők alatt...

Halász Péter riportorozata

A III. kerület hegyvidéke kutat, orvost, iskolát és telefont kér...

Óbuda belvárosa még őrzi a romantikát, de fél, hogy a Tabán sorsára jut

Nem tudom, mi sugallja nekem: úgy illő, hogy ezt a harmadik kerületi körutazást innen kezdjem, ebből a sötétlónusú, tágas szobából, a Mókus-utcából. Kőszegi Imre meghalt s ahová annyiszor tért haza hajnali derengésben, átellenből, a Mikós-utcából. Kőszegi Imréné lakik ma ebben a lakásban s kissé szomorú mosollyal mutatja a barna ajtót, amely a kapualjra nyílik:

— Ezt az ajtót Krúdy vágatta, hogy különbejárattá tegye a szobáját s ne zavarja a családot, kései hazajárásával. De azt hiszem, — teszi hozzá nevetve, — ha tudta volna, mennyi komplikációt okoz vele a lakás utódjának, nem vágatta volna. A lakásrendelkezések szerint ugyanis a különbejárattú szoba kiigényelhető s bár ezenkívül még csak egyetlen szobánk van, mégis örökös veszélyben fog.

A „Kistücsök” és minden kocsmák atyja

Kilépve innen, a kis Templom-utcai ház vaskilincses kapuja alól, az ember megtorpan egy pillanatra, mint a járatlan utas egy bennszülött faluban. A százféle szaladó apró házak között keskeny utcák kígyóznak, sárgafényű lámpákat hímbeál az északi szél.

Ez Óbuda „belvárosa”.

Nyaranta itt a korzó, szemben a régi Bródy-kávéház, mögöttem a „Kistücsök”, kicsit lejjebb a Zenai s egy ugrásra, a Mókus-utcában „minden kocsmák ösatyja és ösanyja” a klasszikussá nemesegett Kélli.

— Guillottin lóg a fejünk fölött, — mondja szomorúképpen Józsi, „Józsi-kám, szivecském”, ahogy Krúdy nyújtotta feléje a merítésre váró üveget polgári nevén pedig Scholzer József a Szőlő-utcából — az épülő Árpád-híd már kinyújtotta felénk vaskarjait, lebontás vár a kicsi házikókra, a két nagy gyárnegyed kezét fog a Duna fölött, mi is a Tabán sorsára jutunk.

Persze, ez így van, az idő nem szentimentális, Óbuda kis meseházikói fölött pedig nagyot for-

dult a sors. Itt ezen a részen, az öreg házak között pedig jó és egészséges az élet sodrása, autóbusz szalad át a Kiskorona-utcán, a 6-os, lépten-nyomon üzlet, kintünnen világított utcák, s ahogy Csehi Vince mondja a Perc-utcából,

soha nem volt ilyen sok előadás, összejövetel, színi-este a Vigadóban, mint manapság.

Persze, a gyárak, a Goldberger, az Óbudai Fehéritő, a Magyar Textil sűrűn rendezik az előadestéket s arra „hivatalos” Óbuda egész közönsége.

Több világosságot

Jó, ennyit a romantikából. De rián-tér felé, már ráásit fekete ahogy tovább dohog a 6-os, a Flórtorkával a széles Vörösvári-út (meglepi, milyen sötét) s a Szentendrei-út. Innen indul a 34-es autóbusz a vám felé, a 18-as még Pünkösdfürdő irányába. — Nagy, üres, fekete telkek útközben, az ember önténytelenül föl-türi a kabátgallérját. „Több világosságot egy kicsit!” — kéri az Ágoston-utca valamennyi lakója. A pünkösdfürdői vonal meglehetősen lakatlan, a 18-as busz kaulauza útonnan ásfózik az egyik sarokülésen. Ahogy a fiatal kaulauz mondja: „Kész büntetés erre a vonalra kerülni, nem múlik az idő. Eddig az 5-ösön dolgoztam, hét-nyolcszáz forint forgalom a nyolcórás munkaidő alatt, itt jó, ha 150 forinttal elszámolok este”.

Nagy kanyarral érek a Kolosy-térre, ahonnan a 29-es busz vág a hegyvidékeknek, Zöldmál, Csátárka felé. A kocsi tele, a motor fújatva, nyögve, zihálva kapaszkodik a hegyre. (Csak így zárójelben kérdem: erre a nehéz, kaptatós terepre miért öreg, kimustrált buszokat tesz a Beszkárt?) Valahol fönt, a Csátárka-úton, egy névtelen köz sarkán leszállok a buszról. Este nyolc óra. Szándékosan választom a körutakra az esti időt, ilyenkor derül ki, elhanyagolt-e a vidék, vagy sem. Nos — ez a kis köz, amely innen a Csátárka-útról a Pálvölgyi-útra vezet, fejesugrás a Tabánra.

Olyan sötét van, hogy az orromig sem látok, a sarkon még pislákol egy homályos lámpa, de aztán végig sehol.

Am a Pálvölgyi-út is fekete, mint a pokol tornáca. Elindulok az elő fény felé. (Az út olyan rossz, hogy kétszer is majdnem orravágódn rajta!) Csátárka dülő. Zseblámpával kifürkészem a házon: ház 15840. Vekerdi Balázs lakásába kopogok be.

— A sötétség, kérem, a sötétség az, amely elsősorban nagyon megrontja itt az életünket téliidőben. S aztán itt a másik, legkétségbeesettebb panaszunk, amelyet hiába kiáltunk világgá: **nincs vízünk, lehetetlen helyzetben vagyunk.** Az egész környék a Szépvölgyi-úttól hozza a vizet,

némelyik lakástól jó kilométerre van a kút s télen, amikor fölfagy a föld, leesik a hó, szinte megközelíthetetlen mert jégmező borítja a tájat.

Nincs vízünk, nincs csatornánk, a házak legtöbbszörében angol W. C. van, de mitsem érünk vele. Elkekerítjük ennek a vidéknek a helyzete, csakugyan a huszonnegyedik órában vagyunk s kérjük, hogy ne feledkezzenek meg rólunk, mert közhajítványra a város szivései rosszabb a sorsunk, mint a leglégyesebb falu, ahol minden ház udvarán kút van. S átmenetileg egy-egy

len kúttal meg lehetne oldani a nagy vízproblémát.

A legdrágább piac

S így folytatta tovább Hubai Sándor, a Pálvölgyi-út 41. alól:

— Az egész hegyvidék területén **nincs orvos, nincs gyógyszer, sőt továbbmegyek, tudomásom szerint telefon sincs!**

Okvetlenül fontos volna, hogy valamiféle nyilvános helyre, például az Erdei lak vendéglőbe is bevezessék, hogy hozzáférhető legyen. Az elmúlt esztendőben a feleségem szült, télen, késő éjszaka, karonban hoztam le a hegyről a Kolosy-térig, valóban életveszélyes körülmények között. De azok sincsenek jobb helyzetben, akiknek a gyermekük már iskolába jár. A legközelebbi iskola az Ürömi-utcában van, a hegyvidékről jó háromnegyedóra gyalogút s télen erre felé derékig ér a hó!

Es Pálosi Vilmos, a Pálvölgyi-út másik végéről:

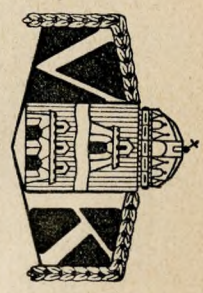
— A háziasszonyok térdig járják le a lábukat, hogy elfogadható áron tudjanak vásárolni. Itt a hegyen van néhány fűszeres, de persze drágább nálunk az áru, mert saját költségeikön, autón kell felhozniok.

A Kolosy-téri piac pedig a legdrágább egész Budapesten, kis-pénzü ember nem képes megfizetni az árát.

Csak egy példa: a feleségem a vásárcsarnokban tegnapelőtt 1 forint 60-ért vásárolt egy kisló szöllőt. Ugyanazt a szöllőt a Kolosy-téri piacon 3.20-ért árulják. Kérve-kérjük, hogy nyissanak itt a hegyen egy Közért-áruházt!

Csak néhány kiragadott panasz a nagy áradatból. Pedig: a Gúgger-hegy oldalán elterülő óbudai tájat, az ország legszebb s legjobb levegőjű vidékét nagy kár ilyen elhanyagolt állapotban hagyni, víz nélkül, világítás nélkül, utatlan utakkal. Harminc-negyvenezer forintból a víz-kérdés is megoldható.

Nincs mire várni!

Forrás:

Esti Szó 1948. október 22

Személy

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Halász Péter*

Cím: *III. ker. hegyvidéke kutat, orvost, iskolát, telefont kér*

Osztályozás

Fr.S.091

1948

26 — 8891